

تلویزیونی اختصاصی برای کتابدوستان

نخستین شبکه تلویزیون اینترنتی کتابه برنامه‌های متنوعی برای توسعه کتابخوانی دارد

۱۶

کوچه به کوچه دنبال شهادت بود

شهید حسین زینال‌زاده دانشجوی بسیجی‌ای که برای دفاع از امنیت کشورش به شهادت رسید

۱۶

موفقیت در گروه به چه عواملی بستگی دارد

چرا نمی‌توانیم در کارهای تیمی موفق باشیم؟

در بعضی جوامع افرادبیشتر می‌توانند در کارهای فردی موفق عمل کنند و معمولاً وقتی در جمع یا گروه قرار می‌گیرند نمی‌توانند موفق شوند و در اغلب مشارکت‌های اجتماعی با شکست مواجه می‌شوند. تجربه‌ی اما نشان داده جوامعی در وجوه مختلف پیشرفت خواهند کرد و موفق خواهند بود که اعضای آن با مفهوم کار جمعی به خوبی آشنا باشند و بتوانند جایگاه خود را در گروه پیدا کنند؛ جایگاهی که به تناسب تخصص، روحیات، تجربیات و دانش شخص تعیین می‌شود. دو عامل در موفقیت کار گروهی مؤثر است؛ یکی اینکه افراد بتوانند جای درست خود را در گروه پیدا کنند، دوم اینکه بتوانند در جایگاه خود درست و در جهت چرخش پرخنده‌های کل گروه، عمل کنند. مورد مهم دیگر این است که به گروه و افراد، امکان و فرصت امتحان جایگاه‌های متفاوت داده شود. گاهی تصور ما برای تعیین درست جای افراد اشتباه است و بر خلاف آنچه شواهد نشان می‌دهند، جای‌جایی کمک‌شایانی در نتیجه کار خواهد داشت. از سوی دیگر جای‌جایی افراد در جایگاه‌های مختلف امکان درک شرایط دیگران و ایجاد خلاقیت در مسیر را فراهم می‌کند.

گزارش

یکتافراهانی

روزنامهنگار

بر تری خرد جمعی
دکتر محمد مهدی لیبیی، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه در مورد دلایل موفق نشدن در کارهای گروهی می‌گوید: «در اغلب جوامع تحولی در کارهای تیمی ایجاد شده؛ یعنی تصمیمات فردی به‌سوی تصمیمات گروهی سوق پیدا کرده‌اند. چون همه به این نتیجه رسیده‌اند که خرد جمعی بر تعقل و خرد فردی بر تری دارد، می‌توانند توفان فکری به‌وجود آورد و باعث شود میزان خطای افراد کاهش یابد. همچنین با بررسی موضوع از زوایای مختلف توسط تیم در نهایت نتیجه‌گیری هم از قوت و اعتبار بیشتری برخوردار خواهد بود.»

همانطور که در مورد بیماری‌ها و جراحی‌های مهم فقط یک پزشک تصمیم نمی‌گیرد و تصمیم نهایی را تیم پزشکی تعیین می‌کند، بهتر است تصمیمات مهم در زمینه‌های دیگر نیز به‌صورت گروهی گرفته شود.

هدف مشترک

به‌گفته این جامعه‌شناس، مشارکت و کسب موفقیت‌های گروهی فقط با گفت‌وگو حاصل نمی‌شود. آنچه بسیار مهم است داشتن هدف مشترک است؛ چیزی که به آن انبوه خلق گفته می‌شود. در واقع هماهنگی افسراد در یک تیم موضوع بسیار مهمی است؛ یعنی کار تیمی زمانی به موفقیت دست‌می‌یابد که افراد باهم‌دیگر در تعامل و به‌دنبال دستیابی به هدف واحدی باشند. این موضوع در روابط بین‌فردی نیز حاکم است. به این ترتیب وقتی هر فرد هدف خود را دنبال کند و به فکر به‌کری نشاندن نظرات و عقاید خود باشد موفقیتی نیز حاصل نخواهد شد.

شکست کارهای گروهی در ایران

دکتر لیبیی می‌گوید در جوامعی که مدیریت گروهی و کارهای تیمی نمی‌تواند با موفقیت مواجه شود، باید عوامل

شکست را بررسی کرد؛ مثلاً دلایل شکست کارهای گروهی و مشارکت‌های اجتماعی در جوامعی مانند ایران بسیار زیاد است. بررسی‌های تاریخی نشان می‌دهد ایرانی‌ها اغلب در فدرگرایی را بر جمع‌گرایی ترجیح داده‌اند. دلایل آن هم تا حدودی به تاریخ و نظام‌های سیاسی حاکم بر آنها مربوط می‌شده؛ یعنی تصمیم‌گیرنده نهایی در دوران‌های گذشته، نظام پادشاهی حاکم بر کشور بوده است. در چنین جوامعی معمولاً یک نفر برای بقیه تصمیم می‌گیرد. بنابراین وقتی کارها را به‌طور جمعی انجام می‌دهند نمی‌توانند با همدیگر به توافق برسند. چون نظرات جمع پراکنده می‌شود و اشخاص با احساس برتر نسبت به عقاید خود حاضر نمی‌شوند حرف دیگری را بشنوند. به‌گفته این جامعه‌شناس، ما در ایران هنوز هم در کارهای تیمی و دیپارتمان‌های دانشگاهی چندان فعال و موفق نیستیم. در جوامع فردگرا هر فرد به فکر موفقیت و پیش بردن حرف خودش است و به‌گونه‌ای پرورش نیافته که بتواند موفقیت گروه را به‌مخمسیر خود به‌حساب آورد. تصمیم‌گیری در گروه و یا باید بر پایه نتیجه‌گیری و خرد جمعی باشد؛ موضوعی که برای رسیدن به موفقیت‌های تیمی موضوع بسیار مهمی به‌حساب می‌آید.

صراحت کلام، صداقت و نظم

لیبیی می‌گوید برای موفقیت در کارهای گروهی، افراد باید صریح و شفاف نظرات و انتقادات خود را بیان کنند. ضمن آنکه مخالفت‌ها نباید شخصی قلمداد شود بلکه آنچه باید برای همه مهم باشد این است که در نهایت گروه به موفقیت دست یابد. همچنین گوش دادن به حرف‌های

تک‌تک اعضای گروه موضوع مهم دیگری است که باعث برقراری ارتباطات سازنده بین اعضای گروه خواهد شد. توجه داشته باشیم برخوردار بودن از نظم و انضباط در برنامه‌ریزی‌ها نیز موضوع مهم دیگری در موفقیت‌های گروهی است که یک‌شبه حاصل نمی‌شود و نیاز به زمان زیادی دارد و در واقع با آموزش‌های غیرمنتظیم از زمان کودکی نهادینه می‌شود. البته رسانه‌ها، مطبوعات و سیستم‌های مختلف آموزشی نیز می‌توانند با فرهنگ‌سازی درست و به موقع، این موارد را آموزش دهند. آموزش‌های مختلف، خصوصاً به کودکان برای برخوردار شدن بیشتر آنها از نظم و مشارکت‌های جمعی، چیزی است که حتماً باید مدنظر قرار گیرد.

اعتماد و باور

به‌عقیده این جامعه‌شناس، یکی از دلایل شکست در تشکیل گروه‌های مختلف، نبود اعتماد و باور لازم بین اعضای گروه برای دستیابی به موفقیت است. وقتی نمی‌توانیم اعتماد و اطمینان لازم را نسبت به همدیگر داشته باشیم و همچنین هنگامی که به موفقیت جمعی باور نداشته باشیم، نمی‌توانیم به موفقیتی نیز دست یابیم. شکل‌گیری این باورها نیز با ایجاد فرهنگ و روحیه مشارکت از دوران کودکی است. خودخواهی بعضی افراد مانع از آن خواهد شد که به جای ثبت موفقیت به نام خودشان، آن را به گروه منتسب کنند، ضمن آنکه موفقیت‌ها را برای دستیابی به موفقیت‌های گروهی مانند مؤلفه‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و تاریخی وجود دارد که همه آنها باید بررسی و اصلاح شوند.

خلاصه گزارش

برای موفقیت در ارتباطات گروهی افراد باید از قبل آموزش دیده باشند و علاوه بر رعایت حقوق همدیگر و احترام به‌نظر دیگر اعضای گروه، خودشان هم سعی در بالا بردن میزان اطلاعات و آگاهی‌هایشان داشته باشند.

یکی از دلایل شکست در تشکیل گروه‌های مختلف نبود اعتماد و باور لازم بین اعضای گروه برای دستیابی به موفقیت است. وقتی نمی‌توانیم اعتماد و اطمینان لازم را نسبت به همدیگر داشته باشیم و همچنین هنگامی که به موفقیت جمعی باور نداشته باشیم نمی‌توانیم به موفقیتی نیز دست یابیم.

برای موفقیت در کارهای گروهی افراد باید خیلی صریح و شفاف نظرات و انتقادات خود را بیان کنند. ضمن آنکه مخالفت‌ها نباید شخصی قلمداد شود بلکه آنچه باید برای همه مهم باشد این است که در نهایت گروه به موفقیت دست یابد.

در اغلب جوامع تحولی در کارهای تیمی ایجاد شده؛ چون همه به این نتیجه رسیده‌اند که خرد جمعی بر تعقل و خرد فردی برتری دارد، می‌توانند توفان فکری به‌وجود آورد و باعث شود میزان خطای افراد کاهش یابد. همچنین با بررسی موضوع از زوایای مختلف توسط تیم در نهایت نتیجه‌گیری هم از قوت و اعتبار بیشتری برخوردار خواهد بود.

وکیل باشی

فاطمه عباسی

روزنامهنگار

استرداد هدایای نامزدی

تشکیل خانواده و آغاز زندگی زناشویی در میان اقوام گوناگون آنقدر مهم است که با آیین‌هایی شاد و رسومی مختلف جشن گرفته می‌شود و در این مراسم هدایای باارزشی بین ۲خانواده ردوبدل می‌شود. با این حال گاهی ممکن است این خانواده نوباً با چالش‌هایی جدی روبه‌رو شود و در این بین صحبت از بازگرداندن هدایا مطرح شود.

با این حال اگر هدایا به‌اصطلاح مصرف‌شدنی باشند، مثلاً عطر، موادخوراکی، پوشاک، گل، میوه، شیرینی و... که معمولاً به مصرف می‌رسند و نگه‌داشته‌نمی‌شوند، قابل‌بازپس‌گیری با مطالبه قیمت نیستند. نوع دیگری از هدایا، هدایایی هستند که با استفاده‌شدن از بین نمی‌روند، مانند طلاجات و زیورات یا اموال غیرمنقول مانند زمین و آپارتمان. اینگونه هدایا که معمولاً نگهداری می‌شوند و با مصرف از بین نمی‌روند، قابل استرداد و محل بحث هستند. نکته مهم این است که اگر این هدایا بدون تقصیر طرف دیگر تلف شده باشند، یعنی مثلاً به سرقت رفته باشند، قابل استرداد نخواهند بود.

دانیال توسلی، وکیل باسابقه دادگستری توضیح داد که بعضاً در عرف، فاصله وقوع عقد تا شروع زندگی مشترک، دوره نامزدی محسوب می‌شود اما از منظر قانون مدنی دوره بعد از خواستگاری تا زمان وقوع عقد، دوران نامزدی به‌شمار می‌آید. در فرضی که نامزدی منتهی به ازدواج نشده، حالت اول، براساس ماده ۳۷-۱۰ قانون مدنی، هر یک از نامزدها می‌توانند هدایایی را که به طرف دیگر یا والدین وی داده، مطالبه کند و اگر عین هدایا موجود نباشد قیمت آنها یعنی معادل ارزش ریالی این هدایا بازگردانده می‌شود. البته اگر در دوران نامزدی یکی از نامزدها فوت کند و وصلت صورت‌نگیرد این قاعده اجرا نخواهد شد.

استرداد هدایا در صورت طلاق

هدایایی که زوج و زوجه (زن و شوهر) به یکدیگر داده‌اند، یک حالت دیگر هم دارد و آن اینکه طرفین زندگی مشترک خود را آغاز کرده و پس از مدتی به جدایی برسند؛ این مدیر حقوقی در توضیح افزود: «دوران عقد زمانی است که صیغه عقد جاری شده ولی هنوز زوجین با یکدیگر در یک منزل مشترک زندگی نمی‌کنند اما استرداد هدایا در دوران پس از وقوع عقد نکاح و آغاز زندگی مشترک متفاوت است.»

براساس رویه جاری، چنانچه احراز شود که تحویل طلا و جواهرات یا املاک خریداری شده برای زوج یا زوج به‌عنوان هبه یا عاریه در اختیار طرف مقابل گذاشته شده است در صورت اول با توجه به ماده ۸۰۲ قانون مدنی و رعایت‌بندهای ذیل آن و در صورت دوم با در نظر گرفتن مقررات مربوط به عاریت قابل استرداد است. اما اگر ثابت شود که اشیای مذکور به‌صورت هبه معوض رد و بدل شده‌است در این صورت قابل استرداد نخواهد بود. با این وصف اگر یکی از طرفین هدایایی را به همسر خود داده و فاکتور خرید آنها را در اختیار دارد می‌تواند جوع از هبه و استرداد آن هدایا را پیگیری کند.

استرداد جهیزیه

در قانون مدنی تعریفی از جهیزیه ارائه نشده اما بنا بر عرف، جهیزیه به اقلامی گفته می‌شود که به‌منظور استفاده و تزئین محل زندگی تهیه شده باشد.

از منظر قانون و شرع، زن (زوجه) تکلیفی به تهیه و آوردن جهیزیه ندارد بلکه مطابق ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی، تهیه اثاث منزل جزء نفقه زوجه محسوب شده و بر عهده مرد است، با این حال در بسیاری از مناطق کشورمان و براساس سنتی قدیمی، عروس خانمها بعد از تهیه جهیزیه وارد زندگی مشترک خود می‌شوند، البته در بعضی مناطق ایران، تهیه بعضی از اقلام لازم برای تجهیز منزل بر عهده مرد است.

توسلی در این رابطه گفت: «تهیه جهیزیه توسط زن و انتقال آن به منزل مشترک جهت استفاده در زندگی مشترک، به منزله سلب مالکیت او (زوجه) نیست و با توجه به نبود تکلیف قانونی، زن هر زمان که بخواهد می‌تواند جهیزیه را مسترد کند؛ اما معمولاً این اتفاق زمانی می‌افتد که زوجه تمایل به ادامه زندگی مشترک ندارد.»

از طرف دیگر، شوهر هم نسبت به وسایلی که تهیه و خریداری می‌کند، با وجود وظیفه قانونی او در تهیه آنها به‌عنوان نفقه، مالکیت دارد و انتقال این وسایل به منزل مشترک از او سلب مالکیت نمی‌کند. بنابراین، اثاثیه‌ای که در گذر زمان و در اثر استفاده مستهلک شده و زوج جایگزین آن را خریداری کرده متعلق به مرد است و زوج، زن، نمی‌تواند ادعای مالکیتی نسبت به آن داشته باشد و به همین صورت نیز وسایلی که زن به‌عنوان جهیزیه تهیه کرده است، در صورت وجود، قابل استرداد است.

در زمان اقدام برای طلاق، موضوع استرداد جهیزیه بسیار چالش‌برانگیز است و به همین دلیل برخی خانواده‌ها فهرستی اقلامی که به‌عنوان جهیزیه با عروس خانم به منزل مشترک می‌فرستند را به اعضای فامیل می‌رسانند، به‌اصطلاح سیاهه جهیزیه تهیه می‌کنند. با وجود تمام این قوانین و رسوم رایج، باید به‌خاطر داشته باشیم که کانون خانواده، پایگاهی محترم است و این هدایا و وسایل ابزاری برای بیان علاقه و احترام طرفین نسبت به ایجاد آن است؛ اما ارزشمندتر، حفظ این کانون از چمنند با رعایت مهربانی و سازگاری است.